

MEDIÁLNA, DIGITÁLNA A FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

MEDIFIN

ČÍSLO 1 • MAREC 2023 • NEPREDAJNÉ

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
podnikania a služieb

... váš kľúč k úspechu...

NAŠA ŠKOLA ORGANIZUJE PROJEKT

JE TO TÝM, ŽE SME TÍM!

Od októbra 2022 do
marca 2023

NAŠÍM CIEĽOM JE

1. ZVÝŠENIE ÚROVNE
FINANČNEJ, MEDIÁLNEJ A
DIGITÁLNEJ GRAMOTNOSTI

2. ZMENU PRÍSTUPU
ŽIAKOV K VZDELÁVANIU

3. VZDELÁVANIE SYSTÉMOM
ŽIAK-UČITEĽ-KONZULTANT
Z PRAXE

"Realizované z rozpočtovej rezervy predsedu
vlády Slovenskej republiky, Eduarda Hegera."

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
podnikania a služieb

... váš kľúč k úspechu...

ÚVODNÍK

Milí čitatelia,

sme veľmi radi, že ste sa rozhodli prečítať si náš časopis o médiách, digitalizácii a financiách.

Hlavnou témou vydania v tomto roku je „MEDIÁLNA, DIGITÁLNA A FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ“.

Ako mať prehľad vo svete financií? Aj toto sa dozviete v našom časopise! Poskytneme Vám rady, tipy a mnoho skúseností od našich žiakov ako rozumne začať šetriť, že je potrebné byť kritický a nepreberať informácie, ktoré nie sú overené, t. j. byť gramotný finančne, mediálne a digitálne. Práve preto si nenechajte ujsť články, ktoré vás upozorňujú na klamlivé reklamy, ktoré Vám zbytočne zmanipulujú.

Prajeme Vám príjemné čítanie.

Vaša šéfredaktorka

OBSAH

DIGITÁLNA GRAMOTNOSŤ V EURÓPSKOM PARLAMENTE.....4

ŽIACI NAVRHUJÚ VIAC FINANČNEJ GRAMOTNOSTI NA ŠKOLÁCH.....5

ROZVOJ FINANČNEJ A DIGITÁLNEJ GRAMOTNOSTI PROSTREDNÍCTVOM EURÓPSKEJ ÚNIE – DISKUSIA S POSLANKYŇOU EP.....6

SME NA TOM HORŠIE AKO SA PREDPOKLADALO. SLOVÁKOM DÁVA MEDIÁLNA GRAMOTNOSŤ PORIADNE ZABRAŤ.....7

AJ NAŠA ŠKOLA PRISPIEVA K ROZVOJU FIN., DIG., MED. GRAMOTNOSTI!.....8

RÝCHLA MÓDA.....9

TEST FINANČNEJ GRAMOTNOSTI.....10

JE DOBRÉ MAŤ PENIAZE A VECI, KTORÉ SI ZA PENIAZE KÚPIME, ALE TIEŽ JE DOBRÉ SA ČAS OD ČASU UISTIŤ, ŽE NESTRATÍME VECI, KTORÉ SA ZA PENIAZE KÚPIŤ NEDAJÚ.

George Lorimer

MEDIFIN – Mediálna, digitálna a finančná gramotnosť, ročník 1., 2022, číslo 1. Adresa redakcie: Stredná odborná škola podnikania a služieb, Hattalova 968/33, 029 01 Námestovo. Šéfredaktorka: Vanesa Bandíková, úprava: Vanesa Bandíková, vydáva Stredná odborná škola podnikania a služieb, Hattalova 968/33, 029 01 Námestovo,

DIGITÁLNA GRAMOTNOSŤ V EURÓPSKOM PARLAMENTE

O digitálnej gramotnosti sme v októbri 2022 diskutovali s poslancom Európskeho parlamentu Ivanom Štefancom. Medzi hlavné oblasti jeho pôsobenia patrí pomoc malým a stredným podnikom, odstraňovanie zbytočných byrokratických prekážok, rozvoj digitalizácie a vzdelávania, ochrana práv spotrebiteľa a stráženie dodržiavania princípov subsidiarity.

V rámci diskusie sme sa ho opýtali pár otázok, na ktoré nám veľmi rád zodpovedal.

Európska únia usiluje o rozvoj inkluzívnej digitálnej spoločnosti, ktorá využíva výhody jednotného digitálneho trhu. Snaží sa presadzovať opatrenia a pomoc na budovanie inteligentnejších miest, zlepšenie prístupu k elektronickej verejnej správe, službám elektronického zdravotníctva a digitálnym zručnostiam obyvateľov. Na Slovensku sa ešte mnoho úradných záležitostí vybavuje osobne, čo je pre nás veľmi zdĺhavé a časovo náročné.

V DIGITÁLNO M SVETE SA UDIALI TIEŽ VEĽKÉ ZMENY:

· Európsky parlament sa snaží presadiť smernicu o tom, aby za kontrolu a správu škodlivého obsahu boli zodpovedné digitálne platformy a sociálne siete (napríklad facebook, twitter a pod.), ktoré často na nenávisť a dezinformáciách zarábajú milióny eur.

· Platia pravidlá EÚ pre ochranu údajov posilňujúce práva občanov a práva pre spoločnosť v digitálnom veku. Čo to pre nás znamená? Napríklad to, že máme právo odvolať súhlas so spracovaním osobných údajov firme, ktorej sme poskytli naše osobné údaje. Pán poslanec si myslí, že umelá inteligencia je dobrá, ak ju kontrolujeme my a nie ona nás.

· Dozvedeli sme sa aj horúcu novinku: Európsky parlament definitívne schválil 4. októbra 2022 smernicu, ktorá zjednocuje koncovku pre nabíjačky malých elektronických zariadení na typ USB-C. nielen v mobiloch ale aj v notebookoch. „Do značnej miery sa tak zjednoduší život používateľov a znížime záťaž životnému prostrediu.“ povedal pán poslanec.

Ako hodnotia žiaci online diskusiu s pánom I. Štefancom?

- ✓ diskusia bola naozaj zaujímavá, dozvedela som sa mnoho informácií najmä o potrebe gramotnosti, vaše ponuky – stáže a súťaž ma zaujali,
- ✓ prednáška bola super, nápad na USB – C nabíjačky od roku 2024 veľa ľudí ocení, na tú stáž do Štrasburgu by som aj šla, znie to lákavo, ale neverím si,
- ✓ páčilo sa mi to, len keby to bolo dlhšie, bolo to zaujímavé,
- ✓ prednáška sa mi páčila, dozvedela som sa veľa nových vecí a som rada, že nám priblížil svoje dni v zahraničí a na Slovensku,
- ✓ páčilo sa mi ako riešia diskriminačné konflikty, škoda, že síce neskoro, ale lepšie, že sa to začalo riešiť, prajem vám všetko dobré, aby sa vám hlavne darilo, veľmi super, pán poslanec bol veľmi milý, dobre sa ho počúvalo, naučila som sa niečo nové, bolo to veľmi zaujímavé a veľa vecí som sa naučila, budem rada, ak sa niekedy ešte raz

Megan Huráková, IV. M

ŽIACI NAVRHUJÚ VIAC FINANČNEJ GRAMOTNOSTI NA ŠKOLÁCH

Žiaci základných a stredných škôl hľadali najlepší spôsob ako naučiť deti a mladých ľudí prakticky a efektívne hospodáriť s peniazmi." Na súťaži Innovation camp sa 60 žiakov z celého Slovenska zamýšľalo nad tým, ako efektívne zlepšiť finančnú gramotnosť svojich

Slováci podľa viacerých prieskumov zaostávajú vo finančnej gramotnosti. Iba štvrtina dospelých je zorientovaná v oblasti financií. Problém sa ale začína už v školách. Slovenskí žiaci sa znalosťami o financiách umiestňujú na chvoste rebríčkov (pod priemerom OECD), čo potvrdzujú aj testovania PISA. Podľa dát 365.bank je finančná gramotnosť detí vo veku od 8 do 15 rokov priemerná. Žiakom pritom chýbajú najmä praktické skúsenosti s peniazmi, a to predovšetkým s platbou kartou, výberom hotovosti a čítaním výpisu z účtu.

Podľa prieskumu European Consumer Payment Report 2020 si len 19% mužov a 26% žien myslí, že sú dostatočne finančne vzdelaní. Správne vypočítať úročenie vkladu zvládli len dve tretiny Slovákov, čo nás v medzinárodnom porovnaní európskych krajín radí na koniec druhej desiatky rebríčka.

Pre žiakov základných a stredných škôl, pripravila vzdelávacia organizácia Junior Achievement Slovensko (JA Slovensko) súťaž Innovation Camp. Cieľom súťaže je rozvíjať kreativitu, komunikačné a prezentačné zručnosti a podporiť inovácie.

60 žiakov zo základných a stredných škôl zapojených do predmetu Viac ako peniaze pracovalo v zmiešaných tímoch na riešení výzvy, kde mali navrhnúť ako naučiť deti a mladých ľudí prakticky a efektívne hospodáriť s peniazmi.

„Innovation Camp je skvelá príležitosť pre študentov, ktorí si chcú zlepšiť svoju finančnú gramotnosť. Túto inovatívnu vzdelávaciu aktivitu prinášame do Banskej Bystrice po prvý krát. Je úžasné vidieť, že študenti základných a stredných škôl majú chuť pracovať na sebe už v mladom veku. Okrem zlepšenia svojich vedomostí a odborných zručností v oblasti financií zapracovali na svojich prezentačných zručnostiach, tímovej práci a operatívnom myslení. Tešíme sa, že v spolupráci s našimi partnermi môžeme poskytovať efektívne možnosti rozvoja mládeže a pedagógov v regiónoch Slovenska,“ hovorí Eva Vargová riaditeľka Junior Achievement Slovensko.

Vanesa Bandíková IV. Bmov

Zdroj:

<https://www.webnoviny.sk/ziaci-navrhju-viac-financnej-gramotnosti-na->

ZMÚDRIME

OTÁZKY NA ZAMYSLENIE.....

Aké je vaše vreckové?

Kolko peňazí miniete mesačne?

Máte aj iné zdroje príjmu?

Ak dostaneš peňažné dary, všetko miniete, alebo si odložíte?

Na čo míňaš najviac peniaze?

4 TYPY AKO UŠETRIŤ PENIAZE

1. Výdavky by mali byť nižšie ako príjmy.
2. Nenakupovať zbytočnosti.
3. Nakupovať v zľavách.
4. Porovnávanie.

V DETSTVE CHUDOBNÝ

V DETSTVE BOHATÝ

**Amália Tomulcová,
Júlia Chlebová III. Bmov**

ROZVOJ FINANČNEJ A DIGITÁLNEJ GRAMOTNOSTI PROSTREDNÍCTVOM EURÓPSKEJ ÚNIE – DISKUSIA S POSLANKYŇOU EP

V novembri 2022 mali žiaci III. B triedy, študijného odboru medzinárodné obchodné vzťahy možnosť diskutovať s europoslankyňou Monikou Beňovou na tému rozvoja finančnej, digitálnej a mediálnej gramotnosti v Európskej únii.

Žiaci projektový tím pre digitálnu gramotnosť pripravil prezentáciu o európskych poslancov a predstavil prácu pani poslankyne v Európskom parlamente. Ako rozvíjať gramotnosť u žiakov? Aj prostredníctvom programov a projektov, určených pre študentov, či mladých podnikateľov v krajinách EÚ:

- **Erazmus+** program je zameraný na výmenné pobyty žiakov v iných štátoch a školách v EÚ,
- **Medzinárodná cena vojvodu z Edinburgu** – program podporuje individuálny rozvoj mladých ľudí, certifikát je uznávaný aj na medzinárodných univerzitách,
- **Európsky zbor solidarity (18 – 30 rokov)** – možnosť zapojiť sa do dobrovoľníctva v zahraničí, napr. pri odstraňovaní katastrof v štátoch, obnove krajiny,
- **Platforma eTwinning** - spoločné projekty medzi školami z EÚ a tretími štátmi (40 krajín),
- **Discover EÚ** – program poskytujúci 35 tisíc mladým ľuďom EÚ cestovanie zadarmo po EÚ,
- **Euraxess** – platforma Európskej komisie, určená na rozvoj, vyhľadávanie pracovných miest v EÚ a tretích krajinách a možnosti získania finančných grantov pre študentov a podnikateľov,
- **Akcie „Marie Skłodowska-Curie“** – podpora výskumníkov v EÚ,
- **Mladý podnikatelia Erazmus+** program zameraný na podporu začínajúcich podnikateľov, mladý podnikateľ pracuje pri skúsenejšom podnikateľovi z inej krajiny EÚ,
- **Program pre mladých poľnohospodárov** – EÚ preplatí 25 % z celkových nákladov na projekt,
- **Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí do 30 rokov (YEI)** – poskytnutie podpory mladým ľuďom žijúcim v regiónoch, kde nezamestnanosť mladých dosiahla úroveň 25 %.

ZMÚDRIME

SPORENIE – je odkladanie a zhromažďovanie finančných prostriedkov, ktorého cieľom je nadobudnutie úspor

FINANČNÝ TRH – je mechanizmus a súbor inštitúcií a transakcií, na ktorom sa stretáva ponuka a dopyt po voľných finančných prostriedkoch

ÚROK – množstvo peňazí, ktoré získa banka alebo klient za určité obdobie

ÚROKOVÁ MIERA - počet percent, na ktoré boli peniaze požičané, alebo vložené

KAPITÁL – množstvo peňazí, ktoré si klient požičia, alebo vloží do banky

Amália Tomulcová,
Júlia Chlebová III. Bmov

Táto diskusia podporila rozvoj gramotnosti, pretože ukázala programy EÚ, zamerané na aktívne vyhľadávanie pracovných príležitostiach v EÚ a vo svete, kariérny rozvoj, projekty, medzinárodné výmeny, prihlasovanie sa do európskych programov, orientácia v elektronických formulároch EÚ, využívanie aplikácií EÚ a pod.

Odozva žiakov:

- ✓ Bolo to veľmi zaujímavé, dozvedel som sa o tom, ako skutočne funguje Európsky parlament a som veľmi rád za túto príležitosť.
- ✓ Nové informácie o stáži, projektoch v EÚ, pani poslankyňa pekne vysvetľovala tak, aby sme tomu čo najlepšie porozumeli.
- ✓ Zaujali ma konkrétne ponuky a možnosti pre študentov, ktoré umožňuje Európsky parlament. Pani poslankyňa bola veľmi príjemná a potešilo ma, že nám umožnila prísť v prípade záujmu do Štrasburgu. Teším sa nabudúce.
- ✓ Diskusia bola veľmi príjemná a zaujímavá. Malo to pre nás veľký prínos a boli by sme radi, keby bolo takých možností viac.
- ✓ Veľmi zaujímavé rozprávanie. Informácie o Erasme+ boli užitočné a zaujali ma natoľko, že sa do projektu zapojím.

Ing. Eva Borovjaková

SME NA TOM HORŠIE AKO SA PREDPOKLADALO. SLOVÁKOM DÁVA MEDIÁLNA GRAMOTNOSŤ PORIADNE ZABRAŤ

Až polovica mladých číta konšpiračné weby

Čítanie a financie však nie sú jediným problémom slovenskej spoločnosti. Rovnako podstatná, avšak menej diskutovaná, sa stáva slabá mediálna gramotnosť. Najnovší prieskum realizovaný organizáciou Post Bellum prostredníctvom agentúry 2muse sa zamerával na problematiku mladých ľudí a médií. Pre redakciu Startitup bolo radostným zistením, že sme sa ocitli medzi TOP3 najdôveryhodnejšími médiami medzi mladými.

Radosť však vystriedalo zdesenie, nakoľko výskum tiež ukázal, že až vyše polovica opýtaných dôveruje portálom ako hlavnespravy.sk a slobodnyvysielac.sk, ktoré sú pravidelne označované ako konšpiračné. prihlasovanie sa do európskych programov, orientácia v elektronických formulároch EÚ, využívanie aplikácií EÚ

Dôvera mladých voči online médiám

Dôveryhodnosť jednotlivých médií po vylúčení odpovedí nepoznám a neviem sa vyjadriť.

Najdôveryhodnejšie	Dôveruje (Úplne, Skór dôveryhodné)	Nedôveruje (Úplne, Skór nedôveryhodné)	Najnedôveryhodnejšie	Dôveruje (Úplne, Skór dôveryhodné)	Nedôveruje (Úplne, Skór nedôveryhodné)
Aktuality / aktuality.sk	81	19	Infovojna.sk	50	50
SME / sme.sk	78	22	Topky.sk	44	56
Startitup.sk	75	25	Postoj.sk	48	52
Denník N	69	31	Nový čas/ cas.sk	48	52
Refresher.sk	66	34	Plus 1 deň, Plus 7 dní / pluska.sk	47	53
Týždeň /tyzden.sk	64	36	Zem a vek	38	62
Hlavnespravy.sk	57	43	Kulturblog.sk	33	67
Slobodnyvysielac.sk	53	47	Badatel.sk	32	68

Vanesa Bandíková IV. Bmov

Zdroj:

<https://www.startitup.sk/sme-na-tom-horsie-ako-sa->

AJ NAŠA ŠKOLA PRISPIEVA K ROZVOJU FINANČNEJ, DIGITÁLNEJ A MEDIÁLNEJ GRAMOTNOSTI!

Základná škola Brehy, Námestovo

Deň Eko-módy a enviro aktivity

„KUPUJTE MENEJ, VYBERAJTE LEPŠIE!“

Vivienne Westwood

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
podnikania a služieb

Euroscola

TEXTILNÉ DESATORO

1. Nakupujte s rozumom.
2. Odmietnite zbytočný odpad.
3. Zaujímajte sa o značky.
4. Zistite viac o použitých materiáloch.
5. Správne sa starajte o odevy.
6. Zašívajte, prešívajte, opravujte.
7. Uprednostnite odevy z druhej ruky.
8. Kupujte eko a férové odevy.
9. Nadbytočné odevy posuňte ďalej.
10. Nehanbite sa a dajte najavo svoj názor.

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
podnikania a služieb
... váš kľúč k úspechu...

Euroscola

DOZVITE SA VIAC O RÝCHLEJ MÓDE!

Čo je to rýchla móda?

- o je to termín používaný na označenie odevných vzorov, ktoré sa rýchlo pohybujú z móla do obchodov, aby vyhoveli novým trendom
- o kolekcie často vychádzajú z návrhov prezentovaných na udalostiach týždňa módy
- o možniuje bežným zákazníkom nakupovať trendy oblečenie za prijateľnú cenu

Ako odhaliť rýchlu módu?

Ponúka tisíce štýlov najnovších trendov.

Používa lacné a nekvalitné materiály, čo spôsobuje degradáciu oblečenia po niekoľkých vypraniach.

Dodávateľský reťazec je tak komplexný a netransparentný, a teda je ťažké vidieť kto sú jeho subdodávateľia a kto oblečenie vyrobil.

Má nový tovar na sklade každých pár dní či týždňov, módný cyklus má cca 52 ročných období.

Oblečenie je vyrobené v krajine s najlacnejšou pracovnou silou.

Výhody rýchlej módy

- Rýchla móda je pre maloobchodníkov výhodou, pretože neustále zavádzanie nových produktov.
- Rýchlosť, akou sa pohybuje rýchla móda, má tendenciu pomáhať maloobchodníkom.
- Spoločnosť nedoplnuje svoje zásoby – namiesto toho nahrádza položky, ktoré sa vypredajú, novými položkami.
- Rýchla móda je tiež zodpovedná za veľké zisky, najmä ak je maloobchodník schopný nastúpiť na trend pred konkurenciou.
- Oblečenie je lacné (a lacno vyrobené), je ľahké dostať spotrebiteľov späť do obchodov, aby si kúpili nové oblečenie a najnovšie štýly.

Kritika rýchlej módy

- Podporuje prístup „vyhodiť“. Preto sa tomu hovorí aj jednorazová móda – oblečenie je lacno vyrobené v štýle, ktorý sa bude veľmi rýchlo meniť.
- Kritici tvrdia, že rýchla móda prispieva k znečisteniu, zlému spracovaniu a zlým pracovným podmienkam v rozvojových krajinách, kde sa vyrába veľa odevov.
- Tento trend bol kritizovaný aj z dôvodu duševného vlastníctva, pričom niektorí dizajnéri tvrdia, že ich dizajny boli nelegálne hromadne vyrábané maloobchodníkmi.

Lídri rýchlej módy

ZARA

Španielsky reťazec Zara je synonymom rýchlej módy a slúži ako príklad toho, ako skrátiť čas medzi dizajnom, výrobou a dodaním.

H&M

Medzi ďalšie veľké mená rýchlej módy patria švédske H&M, japonské UNIQLO, americké GAP a Forever 21 a anglický Topshop

macy's

Tradičnejšie obchodné domy, ako sú Macy's, J. C. Penney a Kohl's v USA, prevzali stránku zo Zarinej knihy, čím skrátili čas dizajnu a výroby, aby lepšie konkurovali na trhu.

TEST FINANČNEJ GRAMOTNOSTI

1. Čo je to inflácia
- A) strata kúpnej sily peňazí
B) pokles ekonomiky v percentách
C) navýšenie výplát
2. Kreditná karta je
- A) úver s vysokým úrokom
B) karta k môjmu účtu v banke
C) kredity, ktoré mi banka dáva za vernosť
3. Akcia je
- A) keď banka zvýši úrokovú sadzbu
B) cenný papier obchodovaný na burze
C) predchodca reakcie na nesplácanie úverov
4. Čo sa skrýva pod skratkou RPMN
- A) ročná percentuálna miera nákladov
B) rentabilná provízia maklérskej nehnuteľnosti
C) ročná pravidelná miera nákladov
5. Podielové fondy
- A) podielové investície z dotačných fondov
B) financovanie pomocou národných fondov
C) forma investície, ktorú ponúkajú banky a správcké spoločnosti
6. Pojem povolené prečerpanie je
- A) bonus od banky, na základe bonity
B) forma spotrebiteľského úveru
C) povolený limit banky, ktorý musím každý mesiac minúť
7. Kto je prezidentom Európskej Centrálnej Banky
- A) Mario Draghi
B) Christine Lagarde
C) Maroš Šefčovič
8. Dlhopis je
- A) cenný papier s vopred dohodnutým výnosom
B) dlhodobý úver na nehnuteľnosť
C) výpis všetkých dlhov klienta
9. Kryptomeny sú
- A) porušenie úverovej disciplíny
B) je typ digitálnej meny či elektronických peňazí
C) nástroje na podporu ekonomiky

SPRÁVNE ODPVEDE:

1A, 2A, 3B, 4A, 5C, 6B, 7B, 8A, 9B

9-7 – Výborne! Vo financiách ste doma, môžete poradiť so správnym financovaním, alebo investovaním aj vašim známym.

6-3 – No, no, no... Mali by ste sa téme financie venovať viac, sem tam si prečítať čo to o ekonomike, alebo navštíviť web, ktorý sa financiám venuje.

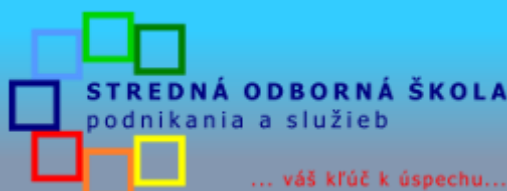
2-0 – Ajaj, tak toto nevyšlo. Potrebujete finančného poradcu, ideálne viacerých, pretože v téme financie máte slabiny a vypočuť si viacero názorov nie je vo vašom prípade na škodu.

Vanesa Bandíková IV. Bmov

Zdroj:

<https://www.financnykompas.sk/clanok/test-financnej-gramotnosti>

SLOVNÍK FINANČNEJ GRAMOTNOSTI

úrok	interest Zinsen	cena peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie
akcia	a share Aktie	cenný papier, ktorý predstavuje podiel na majetku spoločnosti
ročná percentuálna miera nákladov	annual percent age rate Effektiver Jahreszins	predstavuje celkové náklady spojené s úverom alebo pôžičkou
fixná úroková sadza	a fixed interest rate Fester Zinssatz	je úroková sadzba pri úveroch, ktorá sa počas doby fixácie nemení
spotrebný úver	a loan Verbraucher-kredit	úver, poskytnutý domácnostiam za účelom nákupu spotrebných tovarov alebo služieb
Inflácia	inflation Inflation	znehodnotenie peňazí, ktorého najčastejším prejavom je celkové zvýšenie cenovej hladiny v ekonomike
úroková miera	interest rate Zinsrate	cena peňazí vyjadrená v percentách, daná ako pomer úroku a vkladu
akontácia	advance payment Vorauszahlung	platba vopred, preddavok, najčastejšie čiastočná platba vopred
cenný papier	stock Wertpapier	je listina, ktorá stelesňuje majetkové právo toho, kto listinu vlastní, voči tomu, kto ju vystavil
dlhops	bond Obligation	cenný papier vydávaný dlžníkom, ktorým môže byť štát, podnik alebo aj fyzická osoba
finančný plán	finance plan Finanzplan	dokument, identifikujúci finančné ciele a potreby jednotlivca, očakávané budúce príjmy

Investovanie	investment Investition	činnosť, zameraná na rozloženie voľného kapitálu, s cieľom jeho zhodnotenia
portfólio	portfolio Portfolio	súbor cenných papierov — akcií, dlhopisov, ktoré investor vlastní.
rozpočet	budget Budget	plán príjmov a výdavkov na určité obdobie
valuta	valuta Valuta	je cudzia mena v hotovostnej podobe
veriteľ	creditor Kreditor	je jedna zo zmluvných strán úverového vzťahu, ktorá poskytla dlžníkovi na stanovenú dobu peňažné prostriedky
dlžník	debtor Schuldner	je povinný niečo dať, a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať
vklad	deposit Einlage	vkladom sú peniaze, vložené na účet klienta
bankrot	bankrut Bankrott	neschopnosť dlžníka splácať záväzky
disponibilný zostatok	available balance Verfügbares Guthaben	suma peňazí na bežnom účte, ktorou môže klient disponovať
IBAN	IBAN IBAN	medzinárodné číslo bankového účtu, používané pri zahraničných transakciách v rámci EÚ
SWIFT	SWIFT SWIFT	medzinárodná komunikačná sieť, ktorá slúži na výmenu správ medzi bankami na celom svete
PIN	PIN PIN	osobné identifikačné číslo
diverzifikácia	diversification Diversifikation	stratégia zameraná na rozloženie rizika výberom širokého portfólia investícií
listina	principal Kapital	požičaná suma peňazí, z ktorej banka počíta výšku úrokov, a ktorá sa splácaním znižuje
p.a	p.a p.a	je skratka používaná v súvislosti s úrokovou sadzbou pri úveroch a vkladoch
podielový fond	unit fund Anteifond	spoločný majetok podielníkov, zhromaždený a spravovaný správcovskou spoločnosťou, ktorá vydáva podielové listy a investuje tento majetok

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
podnikania a služieb

... váš kľúč k úspechu...